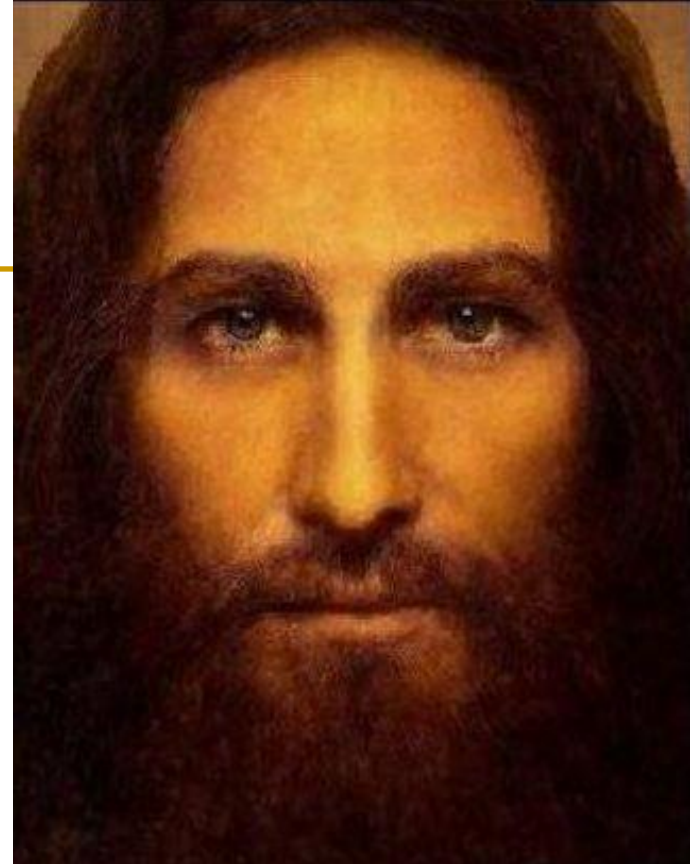

Biblija – Novi zavjet
amdg.ffrz.hr – nastava

Biblija – Novi zavjet

***Dokument o osnutku i Osnivaču
kršćanstva***

pon u 11:15, srijeda u 10:15, FFRZ

Dođite, poklonimo se (Ps 95)

C Am F G Am F G C

Do - đī - te po - klo - ni - mo se Bo - gu, do - đī - te on je naš Kralj

Ivan Krstitelj

u Matejevu evanđelju

Ivan Krstitelj

- “pojavió se” παραγίνομαι (Mt 3,1)
 - = *dóde* Isus iz Galileje (3,13)
 - *Gdje?* (3,1)
- Judejska pustinja
 - Kumran?
 - *Odišlo i hrana?*
(3,4 usp. praotac Jakov Post 28)
- Devina dlaka, kožni pojas
(Mt 3,4 usp. 2 Kr 1,8)
 - Kraljevi glasnici (2 Kr 1,5): o Iliji
 - *Ivanovi slušatelji* (Mt 3,5)?
- Jeruzalem, sva: Judeja, okolica Jordana

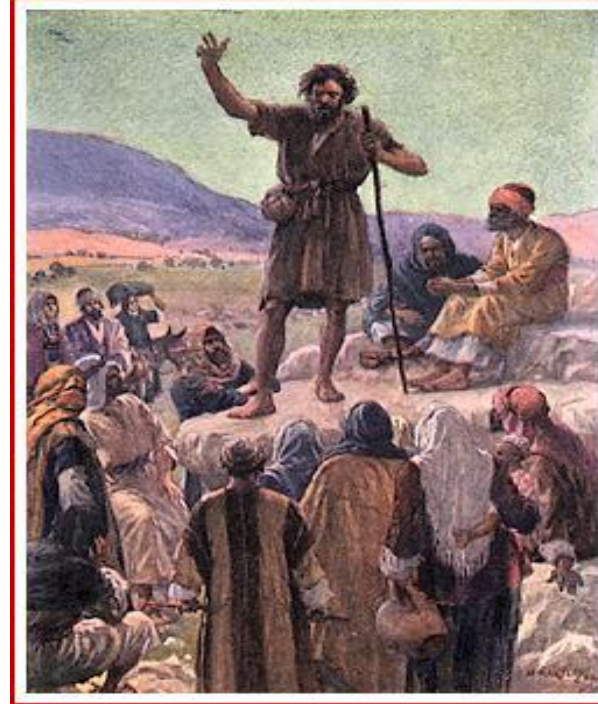
Govor (Mt 3,7b-12)

- *Kome? (Mt 3,7)*
- **Farizejima i saducejima**
 - *Glavna veza s tekstom (3,9)?*
- **Otac Abraham (usp. 1,1)**
 - **Isus Krist, sin Abrahamov**
- **Bog može od kamenja *podići***
(ἐγείρω 3,9 usp. 4,3)
 - “prva napast”: kamenje – kruh
- **Isus iz groba *podignut* – uskrsnu 2x (ἐγείρω 28,6.7)**

Djelovanje

- Obred (3,6):
- Krsti (pere, uranja – usp. Mk 7,4)
 - Oprati se, pranje suđa (Mk 7,4)
- “Krstitelj” (3,1)
 - → 11,11; 14,8; 16,14; 17,12
- Isus: nema većega (11,11)
- Od tada osvaja se Kraljevstvo (11,12)
 - Herod o Isusu: *Krstitelj* je uskrsnuo (14,2)
- Herodova kći traži njegovu glavu (14,8)
- O Isusu da je *Krstitelj* (apostoli u 16,14)
- Isus: “Ilija je došao” (17,12), oni shvaćaju (13)

Obraćenje naroda

- **Ljudi priznaju grijehe**
(ἐξομολογέω Mt 3,6; 2x u Mt)
 - Usp. Emanuel će spasiti narod od *grijeha* njihovih (1,21; *grijech* 7x u Mt)
 - *priznanje* (Mt 11,25):
- “Slavim te, Oče”
 - Ivanov proglas u 3,2 (usp. 4,17):
- **Obratite se! + razlog = 4,17 (Isus)**
 - Preteča (4,12):
- kad je *predan*, Isus se povlači u Galileju (4,12)

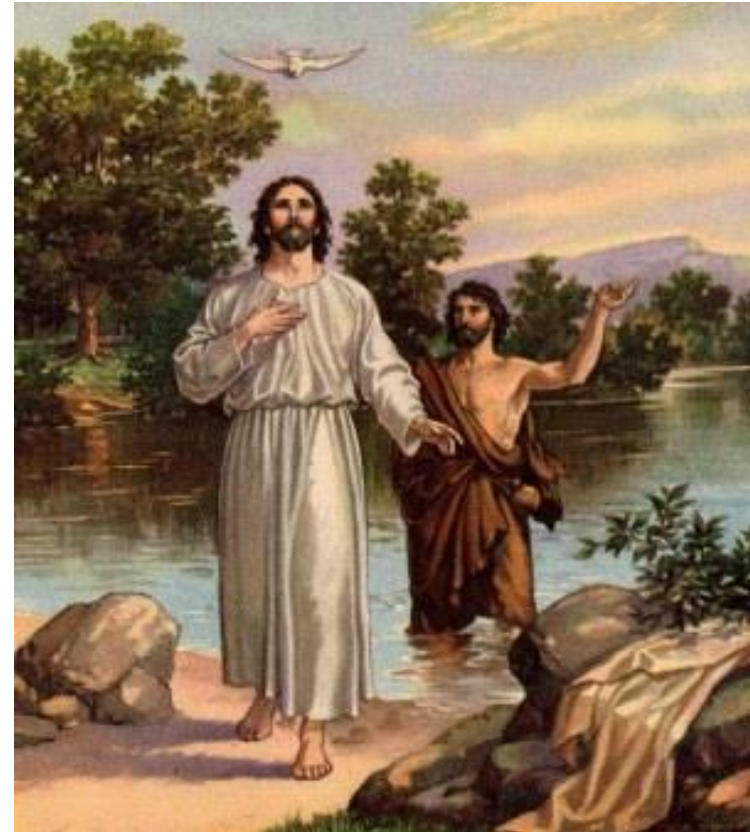
Veza s Kristom

- **Isus iz Galileje (3,13)**
 - ⇔ **Judeja (3,1.5)**
 - **U redu grešnika**
 - **Isusove prve riječi (3,15)**
- **Ivanu (πληρῶσαι 3,15):**
- ***Ispuniti* svu pravednost**
 - **Usp. *Ispuniti* Zakon i Proroke**
(πληρῶσαι 5,17 taj samo 2x u Mt)
- **Ivan Isusov Krstitelj (3,13.16)**

Objava nakon krštenja

- *Uvod (Mt 3,16.17):*
- **2x “i gle”**
 - *Elementi u 3,16s:*
- **Otvoreno nebo (16)**
- **Glas iz neba (17)**
- **Golubica**
 - **znak Duha Svetoga (16)**
 - **usp. Post 8,8-12**
LXX ἡ περιστερά (Mt 3,16)
 - **usp. Iz 61,1 “Duh na meni”**
znak pomazanja od Boga

Očev glas

- Otac slušateljima objavljuje (Mt 3,17):
- Sinovstvo
- Ljubav (=jedinac LXX)
- Svoj dobar osjećaj (εὐδοκέω – „svidi mi se, paše mi”)
 - Usp. Isus Ocu (11,26):
- “Tebi se *svidjelo*” – bilo ti je milo (11,26)

Ime ću tvoje (Ps 145)

The image displays a musical score for the hymn 'Ime ću tvoje (Ps 145)'. The score is written in 3/4 time and consists of two staves. The first staff begins with a treble clef and a 3/4 time signature. The melody is written on a five-line staff. The lyrics are placed below the notes. The second staff continues the melody and lyrics. A green horizontal line with four orange dots is positioned between the two staves, corresponding to the notes 'ću', 'tvo', 'je', and 'do' in the lyrics. The background features a decorative border of colorful confetti on the left and a solid orange bar at the top.

C Am F C

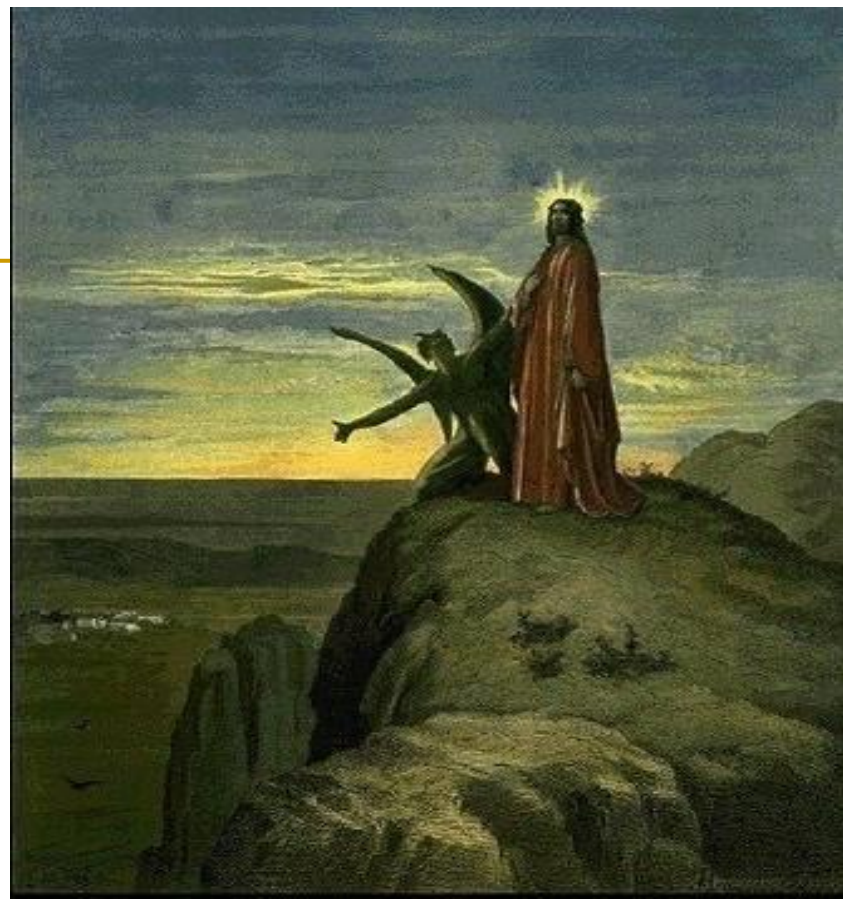
I - me ću tvo - je, Go - spo - di - ne,

F C G C

bla - go - sliv - lja - ti do - vije - ka

Kristova kušnja u pustinji

Mt 4,1–11

Dijelovi i dinamika u Mt 4

- Uvod (Mt 4,1s):
- 40 dana *posta* (v2 = Lk 4,1s ⇔ Mk 1,13):
 - 40 dana *kušnje*
- razgovori Mt 4,3–10 – *kada?*
 - poslije 40 dana?
- 1. dijalog (3s) – *kušnja?*
- kamen – kruh (v3)
 - Zapovijed Kristu (v3):
- “reci!” (v3)

Druga kušnja

- 2. dijalog (v5–7) – *gdje?*
- Vrh hrama – *kušnja?*
- Baci se! (v6)
– *preuzeta metoda?*
- Svetogrdna:
“pisano je” Ps 91,11s (v6)
 - O čemu govori Ps 91,12?
- “Nogom o kamen”
 - Skok s hrama?
- samoubilački

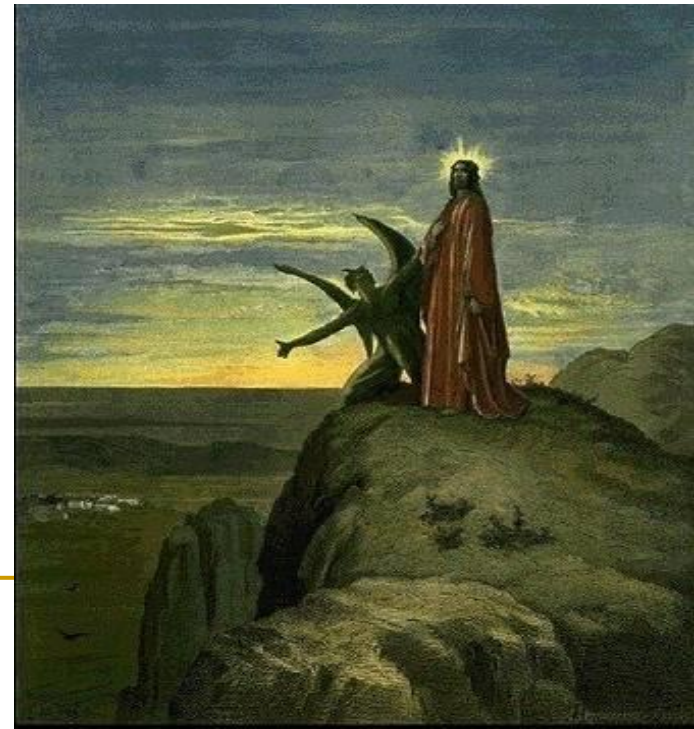
Treća kušnja

- 3. dijalog (v8–10) – *gdje?*
- **Visoka gora** – *kušnja?*
- **Vlast – kraljevstvo**
Božje (4,17);
slava Očeva (16,27)
 - **Laž u 4,8?**
- **Sve s jedne točke**
 - **Kraj u v11?**
- **Anđeli (usp. Mk)**

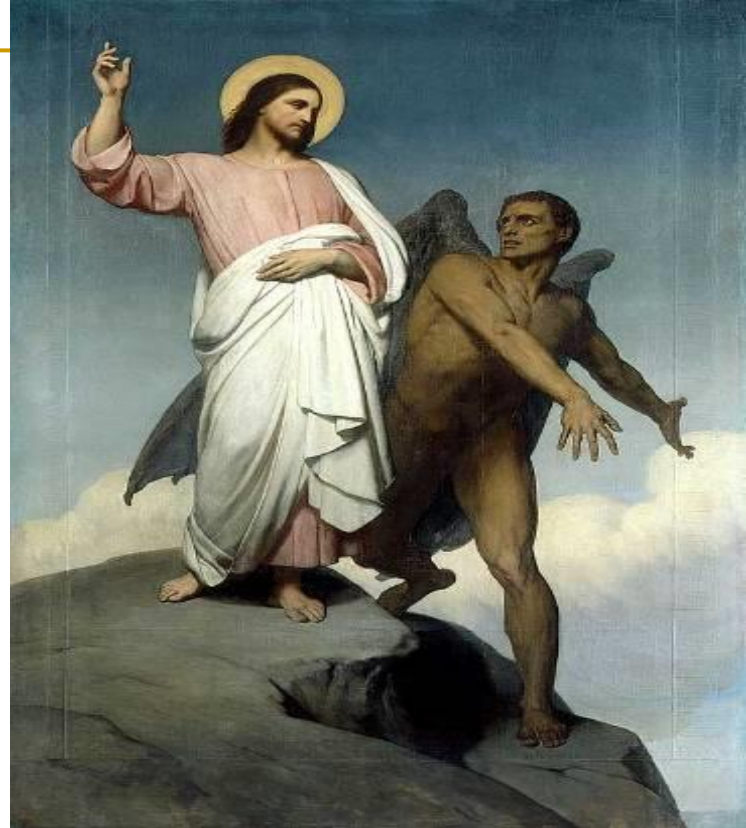
Metoda u kušnji (Mt 4)

- Zašto Isus ide u pustinju (4,1):
- *Duh* ga vodi (gore) da bude *iskušan* (Mt 4,1)
 - Odgovor na sve tri kušnje (4,4.6.10):
- γέγραπται – napisano je (*perfekt* 4.7.10)
 - Čovjek ne živi samo o kruhu (4,4 = Pnz 8,3)
 - Ne iskušavajte Boga svoga (4,7 = Pnz 6,16, LXX jd.)
 - Njemu iskazuj štovanje (4,10 = Pnz 6,13 Isus: „samo”)
- Pismo zaustavlja kušnju

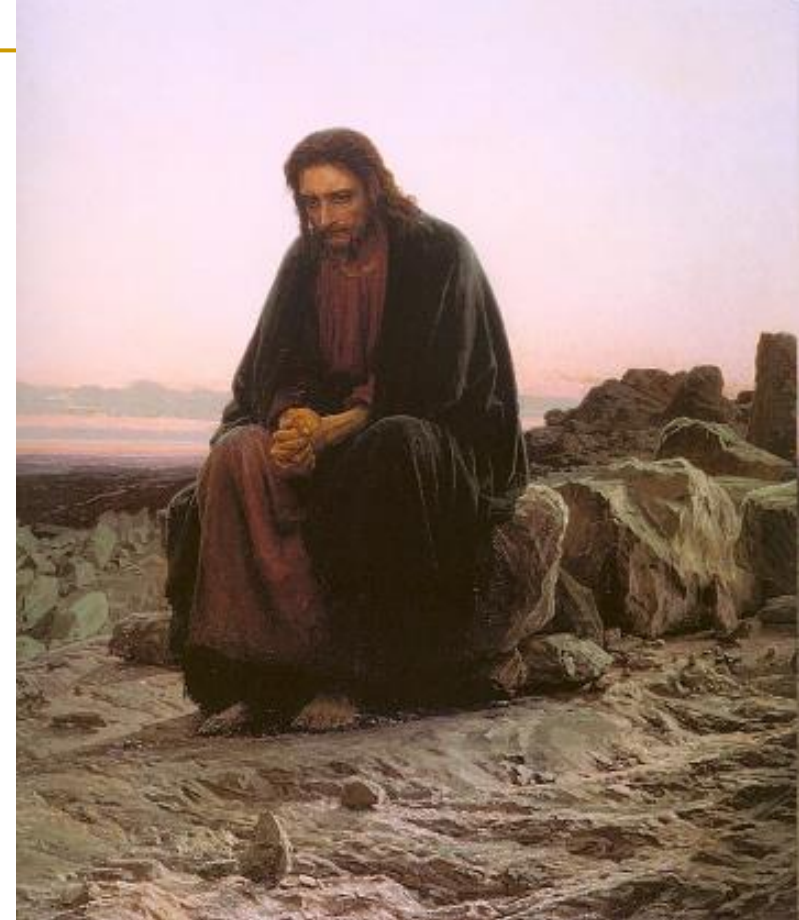
Četvrta kušnja

- *Dva put isto u Mt 4,3.6:*
- “Ako si Sin Božji...” (4,3.6)
- “Ovo je Sin moj” (Mt 3,17)
 - “Ti si Sin moj, Ljubljeni...”
(Mk 1,11, Lk 3,22)
 - *Tko ponavlja kušnju u Mt 27,39s?*
- Prolaznici kod raspeća (27,39):
- “Ako si Sin Božji...” (40)

Velika pobjeda

- *Konačna pobjeda u Mt 4,10 – čime?*
- **Ime** – vlastita riječ, raskrinkan
 - Usp. Post 3, Job 1s → NZ
 - Zmija → שָׂטָן *śāṭān* = Protivnik
 - Čovjek: “dati ime” (Post 2,19s)
- **zapovijed** (Mt 4,10): “Odlazi!”
- Tesar postao Rabbi

Ivan Nikolajevič Kramskoj, Krist u pustinji, 1873.